

erunt ea lege ut competitoribus secundum provin-
 ciae consuetudinem in iudicio responderent.
 Relicta vltica armis defendere quae possidebat
 decreuit. **F**ridericus manu potenti cum plura
 castella obtinisset alia tandem receptus est
 Arces loci tradente iohanne vitonitio natione
 bohemo. qui ^{missit} magister militie comi-
 cis accepta cesaris pecunia a coniuge eius dese-
 cit. sed mox penitentia ductus grande ausus et
 in expiabile facinus tanquam scelus scelere re-
 dempturus imper- iam sibi searum et
 cum paucis cilie morantem nocte concubia in-
 tercipere aggressus est. Corruptis namque opida
 norum plerisque qui sibi aduenienti partem op-
 pidi traderent. **H**ora constituta cum octingenti-
 bus equitibus intronissus cuncta miscere armis
 cepit. **A**ffuit diuina pietas **F**riderico que illi p-
 ter consuetudinem in arce superiore et humana
 ope munificissima ea nocte dormiendum suaserat
 pceres qui remanserant in oppido capti oēs in
 quos et **J**ohannes vnguardius cunctis stirien-
 sibus opulentior cum **G**eorgio fratre abduca-
 tus est. necnon **V**lrico **A**ustrie cancellario. quis
 esset episcopus et ad ecclesiam confugisset par-
 sum est usque adeo apud hoies nostri seculi diu-
 na et humana iura pierunt. **T**raditori **B**ohe-
 mio diuiti spolio locupletato non defuerunt ex
 illo tempe adiutores. **E** sama est ea que celebris
 inter **S**cirienses nobilem quempiam fuisse cui

sepe in animu ceciderat et seipsum laqueo suspen-
 dere ad egre ferentem ex docto quodam viro reme-
 diu petiuisse aduersus eam temptationem. **C**on-
 siliu datum ppiu vti sacerdotem conduceret. qui
 sibi manente in arce quadam solitaria singu-
 lis diebus rem diuinam faceret. paruisse nobilem.
 atque in annu ferme continuasse nulla suspēdi co-
 gitatōe interueniente. **P**ostramo rogatu a sa-
 cerdote ut psbytero vicino que dedicationem eccle-
 sie in primo monte habitus esset auxilio esse
 posset. licentiam dedisse pponere in animo paulo-
 post seque et sacri interesse stetit diu postea nūc
 vna nūc altera causa retentis. denique circa meri-
 die pfectu agrestu cūda in nemore occurrisse que
 rem diuinam in monte pactu esse populūque oem
 abisse diceret. tristatū eo nuncio nobilem in-
 felice se esse dicentē que eo die sacri corpus christi non
 vidisset. agrestem consolari cepisse venditurū si
 vellet nobiles emere pmiū quod interessendo diu-
 nis meruisset. sagūque nobilis petiuisse ppiū noie
 venditione facta nobile nihilominus montem
 ascendisse atque orasse in templo. reuersus autem in
 proxima arborē suspensum agrestem inuenisse
 sed postea diris cogitationibus haud quaquā re-
 ratum fuisse. **I**n hac provincia decoctum sal
 ad vicinas regiones importatur. **E**a et ferri mi-
 neras locupletas habet. et argenti fodinas non
 ignobiles. quis in curia principum argentum
 haud multum effundatur

De austria germanorum celebri provincia

ge in man...
 ad vrbē...
 de mela...
 pū. q̄ vocat...
 l'aus summa...
 cepe? cū...
 ne. Ad cōstitū...
 rie et **W**ilhelm...
 deburgens...
 uerere. cū...
 barones imp...
 iuncti fuim...
 oia et arbitrio...
 daret que arma...
 ius est. **D**is...
 los imp...
 sigillis...
 In eo puer...
 sibi regni...
 opat' honore...
 apud carmitas...
 paludamero...
 bificiem cōstit...
 nap mī regi...
 istant grece...
 tatis p arma...
 lūdi regi...
 ēyngens...
 vno infecte...
 grad. **E**t...
 ēyngens...
 iūter...
 in mar...
 a populo...
 tam pber...
 fūgū...
 tas fūg...
 mia ter...
 baronibus...
 gmo et...
 na portas...
 dotiam...
 mīta est...
 lapides...
 viam flou...
 nime dabi...
 dica fūg...
 tior labo...
 greciam...
 per acce...
 Vt dū...
 pperit...

Austriam describere hoc loco hand ne-
cessarium existimamus. de qua ppas hystori-
am edidimus. breuiter tamen situs eius absol-
ute. hoc enim tpe ditissis esse terre limitibus. Au-
stria olim pannonia superior dicta. ab oriente ha-
bet ungariam. ab occidente Bauariam. septentriones
eius Bohemia et morauia terminantur. ad austrum
vero montes stirie que longo tractu ab alpi-
bus deriuantur. Latitudo eius trium aut paulominus dietarum
longitudo vero duplo maior. terra nobilis. a-
que irrigua. vitibus costata. ligni copiosa. agro feraci-
sima plena. vino adeo exuberat. ut bohemis
morauis schlesie bavaris in uno vino satisfaciat.
et in quibusdam opes coligit. Dantibus eas
media secatur flumini omnium europam maximam.
Intra pauptas eius citates est Vienna pannoniarum maximam
empositam olim flauium appellata ambitu muro
rum duum milium passuum circumfossata pauptum tor-
ribusque et maris suburbis decorata. principum
Austrie paupta et dignissima sedes. In ea pauptas
diales pauptas obitu Alberti cesaris Friderico se comi-
tate ea lege. ut si masculus pauptas regia periret tu-
tor eius esset. si femina terre dominus. nato ut pauptas e-
Ladislaus tutela eius Friderico accepit. Milites que
sub Alberto meruerant cum stipendio se fraudatos.
dicerent pauptas latrocinijs ac incedijs vastare.
eorum verato. xl. milibus aureis a Friderico re-
depta. cum bohems et hungaris excursibus in austri-
am faciebant. Ex sororibus Ladislai senioris Wil-
helmo duci saxonie nupsit. Johannes huniades cum
regni hungarie coronam a friderico frustra repetis-
set cum. xij. milibus equis ingressus austriam de-
inter Vienna et stirie montes diripuit atque incedit
petente ytaliam cesarem rogauerunt australes ut
ladislaus que iam pauptas modum adoleuisset in pauptas he-
reditate apud se dimitteret. reiecta petitione au-
toribus duobus vltico altero cilie comite altero ei-
singero sumptibus armis rebellare. Redierunt ex
ytaliam fridericum apud nouam ciuitatem obsidione cin-
rare. quibus et Henricus rosensis natus Bohemum cum
e. equibus et mille pauptas se adiunxit. Et quibus a
Nicolao pontifice maximo inssi essent ne tutela ce-
saris impediret. Contemptis aplice sedis manda-
tis et tante maiestatis auctoritate derisa sceleratum
ppauptas tenuere. Docta eo tpe Viennensis sco-
la in doctam sententiam pauptas. que pauptas ad fu-
turum concilium interponendum suspendi posse
romani pauptas mandata rescripsit. Ciuitas Vie-
nensis et ois austria ex eo tpe in armis fuit sem-
per temeritate religionis penas pendens. Cessit fin-
tenti ppauptas friderico pusillitasque adhuc tenere ea le-

ge in manus comitis cilie tradidit ut conuocatus
ad urbem viennam sanguineis utriusque patris et amicis
de tutela. de oppidibus deque ceteris pauptas pauptas
pauptas. que vocati pauptas arbitrium diffiniret. Ladis-
laus summa pauptas alacritate apud viennenses
exceptus cuncta ex voluntate comitis administra-
uit. Ad constitutum concilium diem. Lodouicus bava-
rie et Wilhelmus saxonie ducibus. Albertus que Bra-
deburgensis. Carolus badensis marchiones co-
uenerunt. cum multi ex bohemia multi ex hungaria
barones impator legatos misit. quibus et nos ad-
iuncti fuimus. diu de iure pauptas disceptum. sed cum
ois ex arbitrio victoris agerentur nec leges defen-
derent que arma non pauptas inflectis rebus disces-
sus est. Disceptata sunt ois que pauptas australes
impatori. dictum ois iudicium fuit. neque legis neque
sigillis auctoritate habita barbara fide actum
In eo pauptas Ladislaus Johannes huniades qui
sibi regnum a turchorum invasione seruasset ad pauptas
cipat honoris euerit. que suggestio in magno foro
apud carmelitas erecta sede sedes aurea regali
paludamento ac diademate ornata comitum ei
bistricensem comisit. quod eo in loco mime licuit.
neque enim regi hungarie sub impio romano ma-
iestate gerere ius est. sed tanta reuerentia regum qua
ta eis pauptas sine dante sine relinquit Comes ci-
lie dux regem quolibet impellit et ad secunda rapies
Eysingerum viennensem pauptas. Concubinam quas
viro interfecto sustulerat regali pauptas honore de-
gnat. Ex favore tandem regio cadit et annuente
Eysingero curia pellitur. quem in exilium pauptas
scientes quatuor tantum equites comitati sunt. Alber-
to marchione brandeburgensi ne pauptas contemptum
a populo lapidaret ad portam usque visis securi-
tatem pauptas. Sed que sedata et miserabilis eius
fuga fuit. tam supbus et favorabilis eius redi-
tus fuit. Nam post annum cum iam ex Bohemia
rex redisset suadetibus pauptas austrie
baronibus reuocatus. cum mille equitibus ar-
gento et auro fulgentibus viennam repetit. cui ex-
tra portas vis et rex ad mille ferme passus exire
obnam. et ois ferme nobilitas redeunti gra-
tulata est. Plebs quoque paulo ante luras ac
lapides in fugientem iactare tentauit sternere
viam floribus qua redeunti transitus fuit mi-
nime dubitauit. ut est in utranque partem i-
modica sine annuerit sine oderit. Mira rerum mu-
tatio et ludenti fortune locus. Eysingerus extra
grecciam regis factus in castella sua recedens i-
peratori quem grauiter offenderat reconciliatus
Nec diu postea adeo superbia erant. que Ladislai

regis p̄tes sequebantur ut noue ciuites suburbia
in qua cesare absente iacebat p̄ierpa impatrit
intrare p̄sumpserint z vibem expugnare cōter
derint. quod ubi non successit exustis que obtine
rant locs abierint. Fuit sepe inter eos impato
remqz z regem incassum tractata cōcordia. ne
qz em̄ comes Cillie dum vitit ex re sua existima
uit vnanimis esse austrie p̄ncipes. At eo mor
tuo cum Eyzinger ex bohemia missus ad ce
sarem leges pacis vtriqz gratas dirisse z iam q̄e
turam ppe diem austria videret interit^o regis
subito nunciat non solū concordia p̄turbauit
sed magnarū rerum z reipublice chustiane sa
lutarem exouientē spem p̄isus abrupit. Astra
les z a cesare z alberto fratre de tradenda gub
natōe req̄siti p̄ncipalium p̄uentum habere
in quo legati cesaris seniori austrie p̄ncipi si e
rat impator^o debere p̄ncipiam dixere. Albert^o
suo z Sigismūdi patrnelis noie regie p̄tem he
reditatis exposcens suasqz calamitates z inopi
as tanto sanguini alienam referens cōmiserati
onem inducere conatus est. Cōm^o responsio
fuit facturos p̄ncipales quod ius eq̄tasue di
ctaret. postqz fr̄es inter se cōuenissent. Interea
latrōes trās danubiū in austria ad morauie flu
mis ripam munitū locū occupauere omnes cir
ca regionem rapinis atqz incendijs verare ce
perunt. aduersus quos p̄fectus Albertus latro
nes vi cepit. interfecitqz pugnando compluri
bus quingentos z q̄nquaginta captiuos ad
dudat. ex q̄bus octuaginta furca suspendit que
res magnū ei apud australes z nomen p̄cipit z
fauorē. Vtric^o vero Eyzinger cū visitato apud
nonā ciuitatē friderico impatore cui^o p̄ti stude
bat viennā repetisset vocatus ab alberto nihil
mali suspicans fidenter eū adijt a q̄ mor cap^o
in vinula cōiectus est z in p̄uato carcere clau
sus. indigna res visa ciuib^o murmurare dāna
re oēs factū nemo tamen auxilium misero fer
re voluit. Imperator sepe rogat^o Viennam pe
tere aliq̄z die distulit. veritus ne qua fraus ines
set. interim Sigismundus ex athesi Viennam
descedit. deniqz ad nonā ciuitatem p̄fectus p̄
cipat^o insignia ab impatore accipiens p̄ veteri
consuetudine in eius verba iurauit. in q̄ solenni
tate Albert^o affuit. q̄ paulopost cum sigismū
do Viennam repetijt z ambo a dñe r̄ns impa
torem conspirantes. austriam sibi subigere co
nati sunt. quorum studia sentiens impator vie
nam petere statuit z accersito Ludouico bava
rie dñce magni nominis p̄ncipe eo se cōtulit im

p̄eratrice sequente. appropinquante vibis po
pulus opuiā p̄erit. Albertus vero z Sigismū
dus nobili comitatu extra vibē imperatores sa
lutatere. habebat Albertus trīs circiter equitū
milia in armis expedita que non longe a Vien
na in quondam tūmulo impatori se ostendat
magniqz metum venienti incussere. suspicio
nem auit albertus q̄ sepe ad eos p̄fectus z se
ousum locutus insidias apparasse cesari vide
batur. Serunt eius militie dñcem Alberto diris
se. facile si libet hodie Viennam re dominum atqz
austrie facio. Nam q̄s p̄hibet quominus fri
dericam impatorem eiusqz comites intercipiā
innue tantū. soluta dñceps hereditatis questio
erit. victori leges atqz hoies fauēt. Subdubitas
se Albertū aliquantisper. demumqz respondis
se poteram ignoscere si quōd ais in e ignorante
fecisses. at mandare turpia non possum. post
q̄ introgressi vibem sunt Albertus z Sigismū
dus in domo que pragensis appellat simul ha
bitauere. impator p̄uatas ciuitū edes incolit.
arx p̄ncipalium nominē custodiebat. Cōspirā
uere Sigismund^o z Albertus eam nocte aggre
di z irrumpe armataqz militū manu ingressi.
iter ireintrado se obstrinere non redituros do
mū nisi arcem intrassent Sensere ciues morqz
arma su mentes p̄sidiū in arce manū colloca
uere. instabat civile bellum z atroz pugna pro
arce necdubium videbat q̄n magno suo malo
p̄ncipes commissuri p̄sum essent. Scetit diu
res in anticipati. ciuib^o t̄neri arcem stabile p̄
positum erat. dñcā^o q̄n arcem intrare iurā
sent turpe videbat. infecta re demū reuerti. at
vim inferre plenū p̄cali erat. Postremo cōuen
tum est. vt ingressi p̄ncipes arcem paululum
imorati potato vino exiret atqz ita delusa ma
gis q̄ impleta religio est. Post die arx consen
su p̄uincialiam in tres p̄tes diuisa dñas acce
pere Albertus z Sigismund^o. reliquam vero
impator. Delectiqz p̄uinciales sunt q̄ lites fra
ternas dirimant z summa illis potestas data
sed grane iudiciū contra potentes est. nobilitas
z ecclesiāz p̄ncipes impatorū fauentiores sūt
plebei albertū p̄ferūt magno se iudice q̄s quis
tuet. Multa sunt in hoc cesare que laudare pos
sis. corpus egregiū z species imperatore digna.
animus sedatus ac tranquillus. ingemū p̄pi
car. memoria tenaciō. religionis ardens zelus.
ingens cupiditas pacis z ocij. Singularē vir
tutem in quouis homine diligit dignamqz p̄e
mio ducat edificat splendide. oros tamē z gen

Solum
reim q̄m vero et hacten
maromani z sudini cadig
am q̄ tra dombū lare inuol
De Slesia gr
ticia.
Slesia post mou
talis p̄mnia q̄i sūt
inter die p̄mnia
tas f̄ntes et h̄ugis mōch
tūc ingunt mar h̄ ab h̄
Longindo regis eon
gits araz lāz a compellit
oder sūa p̄auit ac p̄obis
onata. em̄ ep̄m m̄a
n. Auzitū bella inter redd
p̄ter apud bobanes vici
f̄līs q̄ p̄ma p̄tis i p̄ f̄nctō
cū p̄p̄itata gladius ac lina
p̄i diti p̄p̄atū p̄dēt ō
mō p̄p̄atō p̄p̄atō p̄p̄atō
i h̄ f̄līs m̄a m̄o inter q̄ p̄
capa dūdit h̄ f̄līs m̄a
f̄p̄tes calami aces icēre
mō q̄ h̄o dūis m̄o q̄ p̄
osī q̄i apollō n̄ appellat.
Nō dicit ac volup̄atū
lonit re neqz q̄o n̄ p̄p̄
nō q̄i cōp̄tū sūt p̄p̄atō
nō q̄i t̄aro i r̄p̄tō sūt
nō q̄i n̄ q̄ ab ois m̄o
ingraa ēē dicit a h̄o f̄p̄
appellat n̄ p̄p̄atō n̄ q̄i
volit. Sicut h̄o apud bobanes
cū impator p̄atō d̄m̄atō
m̄o admittere r̄m̄atō. Vt
lūc h̄o q̄ regnū bobanes
m̄o p̄p̄atō q̄ lani las h̄m̄
m̄o q̄i sūt m̄o n̄ q̄ p̄p̄
h̄o q̄i polonia sūt p̄p̄atō
m̄o q̄dā h̄o loco p̄p̄atō
m̄o p̄p̄atō p̄p̄atō d̄m̄atō
m̄o p̄p̄atō p̄p̄atō p̄p̄atō
m̄o p̄p̄atō p̄p̄atō p̄p̄atō
De Poloma
L Jov̄i h̄o p̄p̄atō p̄p̄atō
L comit ac p̄p̄atō p̄p̄atō
L ḡre polonia sūt p̄p̄atō
L cadit̄ p̄ia. h̄m̄atō sūt p̄p̄atō
L m̄a. h̄o a r̄m̄atō p̄p̄atō

mas plus eqno admirat' z amat z in rebns gē
rendis tardior ac remissior est. tenacē pleriq; ac
casauerūt z ad rem min' attentū. id fecere pri
mi antecessores sigisimū z albertas cesares.
quoz pdigitalitate cuiusuis cōpata liberalitas
anaricia videri p̄t. Ceterū frideric' nec sua pfū
dit nec aliena diripit. verbis factisue tempans
Albertus frater ei' longe dissimilis. celer in ag
grediendis rebns belli z glorie appetēs. piculi
cōemptor. audax. laboris patiens. manu atq; in
genio p̄mpe'. pecunias inter amicos partit ac
pfundit. inter opes paup. in pauprate diues.
millius rei magis q̄ fame auarus.

De Moravia germanie
provincia.

Procedenti p̄ austriā in aq̄lonem mo
raui occurrūt gens feroz z rapinaruz
Lauda inter hūgaros bohemosq; trās
danubiū sita. hanc puincia' tuo nostro Sigis
mund' impator alberto genero suo. q̄ postea i
peravit dono dedit. Rebellantē z impata face
re recusantem albert' magnis affectis cladibus
nam supra q̄ngentas villas vna p̄cursione cō
bussit. mortales multos neci dedit. pecus oē pe
ne abegit. iugūq; ferre p̄fidiam gentem coegit.
In hac puincia cuitates z opida romane ec
clesie ritū tenent z catholice fidei cōsentitūt. Ba
rones oēs ferme hussitarū labe infecti sunt. hic
cum verbū dei p̄dicaret Johānes capistranus
z in errores hussitarū vehementius veheretur
baronis non parui nomis quem Bernaboiā
vocāt secuta p̄uersio. q̄ relicta puioie p̄fidia cu
duob' milibus subditoz veritatem romane se
dis amplectens est. Prothasi' filius ei' doctrina
z moribus clarus nō diu postea Olomucensis
ecclesie pontificatū obtinuit. Ea est vnica ciui
tas moranoz ep̄alis. Regnū aliqū inter mora
uos fuit latissimū ac potētissimū qd vsq; ad si
lium Sato cupi durauit. cui' fortunaz in bo
hemica cōscripsimus hystoria. At cū fili' suato
cupi eccliam dei spernere cepit regnū genti ad
emptū ē. qd postea romani cesares i bohemiāz
trāstulerūt. In hac puincia cōplura sunt oppi
da plena p̄plo z opib' abundantia. inter q̄ būs
na p̄ncipatū obtinet inoyma sigisimūdi obitu
memorabil. hac nulli trāsit' patet nisi armato
potentioriq; latronib' oēs additus obsidenti
bus. Sermo gētū mirt' ē theutonico z bohemi
cus. supant tū bohemi quoz ē regionis impiū
que gentes olim moraniā incolunt nō facile di

rectim. q̄tū vero ex lecte ptolomei accipe licet
martomāni z sudini cadiz moraniā z austri
am q̄ trās danubiū iacet incoluisse vident.

De Slesia germanie p
tincia.

Slesia post moraniā seq̄t haud igno
bilis puincia quā fluv' odera plabie
inter oēs germanie natōes late cogni
tus. fontes ei' hūgarie mōtibns q̄ Slesie ad ori
entē iungunt mare balthicū cursim terminat.
Longitudo' regiois circiter. lxx. stadia. Caput
gētis aratistavia ē amplissima ciuitas ad ripā
odere sitā puat' ac public' edificijs magnifice
ornata. cui' ep̄atū maiores nūi aureū vocave
re. Hussitarū bella luteū reddiderūt. i hac vrbē re
gnare apud bohemos wēceslao orta seditōe cō
sules q̄z p̄ma ptās ē p fenestras ex p̄torio i so
rū p̄cipitata gladijs ac lāceis irate plebis exce
pti dirū spectaculū p̄bnerē rei auctores sigis
mūd' ipator pauc' post ānis securi p̄cussit du
ces slesie multi nūero inter q̄s p̄na hereditas p̄
capita diuidit hic scissa multas i ptes puincia
freq̄ntes calamitates icurrūt crebrius exposita la
tracinijs iter hos duces vnū esse ferūt noie bul
conē quē apoliēses appellāt. Qui glogonie resi
dēs delitijs ac voluptatib' dedit' vsq; adeo in
saninit vt neq; iferos neq; supos esse diceret. ani
masq; cū corpib' fil' p̄ius iterū p̄ntaret. Eccliaz
vl' nūq; raro igressus ē. Sacramēt' xp̄ianis p̄
sus abstinit nisi q' abusus m̄imōio vrbē q̄ si
bi igrata ēēt relicta alēaz sup̄dixit. q̄ ne peller
appellari nō possit nisi p solēnia m̄imōij p̄iugi
voluit. Slesie s̄b ipio bohemoz cōstituti sunt.
nūcū impata facere detractāt. Georgiū nouū
reges admittere recusantes. Wilhelmū saronie
ducē securi. q̄ regnū bohemie ad se p̄tinere affir
mat pp̄t' p̄iugē q̄ latislai hungarie atq; bohe
mie regis soror fuit. Gladi' ei' litis arbiter erit.
Sermo gētū maiori ex pte rheutonic'. q̄uis trā
soderā polonica lingua pualec. Oo q̄ rem nō im
merito qdā h iloco germanie terminū esse oder
am putauere. q̄tis idē fluv' in septētrionē ver
gēs germanicas partes ripis ambobus alluit.

De Polonia sarmatica

Ibet i hac pte germāie liq̄re fines z ad
orientē ac septētrionē sarmaticas iuisere
gētes. Polonia vasta regio ē q̄ Slesie ad
occidētē p̄ria. hūgaris. lituāis ac puicēis cōter
nia. hic cracouia ē p̄cipua regni ciuitas. i q̄ li